

Ennakkotietoa YEL-vakuutusten työtuloista vuonna 2023

Tässä tilastossa kerrotaan ennakkotietoja vuoden 2023 YEL-vakuutettujen henkilöiden lukumääristä ja YEL-vakuutusten työtuloista¹. Tiedot tarkentuvat syksyllä 2024, kun julkaistaan tietoa vuonna 2023 voimaan tulleen lain mukaisista säännöllisistä työtulojen tarkistuksista sekä työtulojen tasosta.

Kaikkien työeläkevakuutettujen lukumääristä sekä vakuutetuista ansioista ja työtuloista julkaistaan tietoa joulukuussa 2024 Suomen työeläkevakuutetut -tilastossa. Kyseisen tilaston määritelmät poikkeavat hieman tässä tilastossa käytetyistä.

Tietoja voimassa olevista, alkaneista ja päättyneistä YEL-vakuutuksista

Taulukossa 1 on YEL-vakuutusten lukumäärä sekä työtulojen mediaani ja keskiarvo. Vuonna 2023 Suomessa oli vajaat 214 000 YEL-vakuutettua yrittäjää, joiden työtulo oli keskimäärin 23 700 euroa vuodessa. Etenkin aloittavien yrittäjien vahvistetut työtulot asettuvat usein jonkin tasaluvun kohdalle. Tämän vuoksi myös mediaanityötulo usein sattuu tasaluvun kohdalle, kuten taulukosta 1 havaitaan. Taulukossa 1 esiintyvä päättyneiden vakuutusten mediaanityötulo 14 088 euroa/v oli vuonna 2023 yrittäjän työssäoloehto kerryttävän työtulon alarajan tasolla.

Taulukko 1

YEL-vakuutusten² lukumääriä ja työtuloja. Euromääräiset luvut käyvin hinnoin.

	Lukumäärä	Mediaani-työtulo, €/v	Työtulo €/v, keskiarvo
31.12.2022 voimassa olevat vakuutukset ³	212 394	15 000	22 045
Alkaneet vakuutukset vuonna 2023	24 360	14 400	18 811
Päättyneet vakuutukset vuonna 2023	22 817	14 088	19 446
• joista 31.12.2023 päättyneitä vakuutuksia	2 524	14 088	19 329
31.12.2023 voimassa olevat vakuutukset ⁴	213 937	17 160	23 659
Voimassa olevien vakuutusten vuosimuutos, %	0,7 %	14,4 %	7,3 %
Voimassa olevien työtulojen vuosimuutos ilman palkkakerroinkorotusta, %	-	10,2 %	3,4 %

Taulukon 1 tarkastelut on tehty vuoden 2024 tammikuun rekisteritilanteen mukaan. Etenkin loppuvuoden 2023 rekisteritiedot tulevat täydentymään.

1 Katso Määritelmiä-kappaleen kohta 1.

2 Katso Määritelmiä-kappaleen kohta 2.

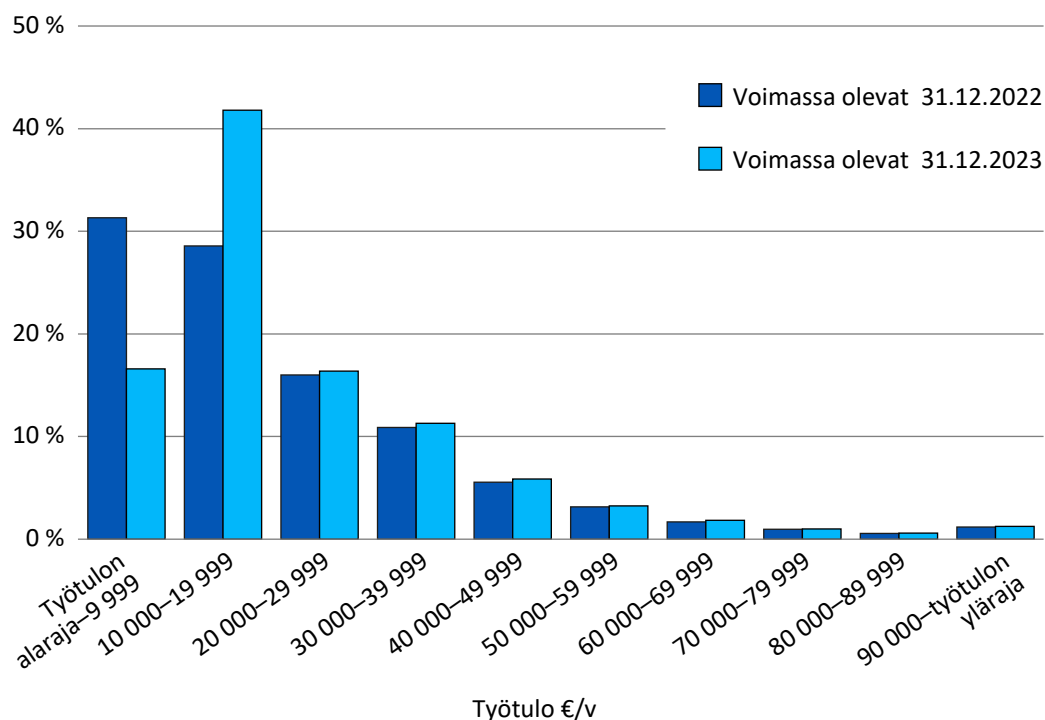
3 Luku ei sisällä 31.12.2022 päättyneitä vakuutuksia, joita oli 3 568.

4 Luku ei sisällä 31.12.2023 päättyneitä vakuutuksia.

Kuvio 1

31.12.2022 ja 31.12.2023 voimassa olleiden vahvistettujen työtulojen jakauma työtulon suuruuden mukaan. Luvut käyvin hinnoin.

Osuudet, %

[Kuvion data Excel-muodossa](#)

Kuviossa 1 ei ole mukana niitä yrittäjiä, joiden työtulo oli alle työtulon alarajan tai joille ei löytynyt rekisteristä työtuloa (yhteensä 0,2 prosenttia yrittäjistä). Kuvion 1 tarkastelut on tehty vuoden 2024 tammikuun rekisteritilanteen mukaan. Etenkin loppuvuoden 2023 rekisteritiedot tulevat täydentymään.

Tietoja työtulojen säännöllisistä tarkistuksista

Vuonna 2023 tarkistettiin lain siirtymäsäännöksen mukaan niiden yrittäjien työtulot, joiden työtulo oli alle 15 000 euroa/v, ja joille ei ole tehty kolmeen vuoteen olennaista tarkistusta työtuloon.

Eläkelaitokset käyttivät työtulosuosituksen laskentapalvelua⁵ vuonna 2023 lain mukaisissa säännöllisissä tarkistuksissa 73 464 yrittäjälle. Heistä noin 61 000 yrittäjän tarkistus on tehtyjen rekisteripäätelyiden mukaan valmistunut⁵. Näiden yrittäjien työtuloja tarkastellaan taulukossa 2 tarkemmin.

⁵ Katso tarkemmin Määritelmiä-kappaleen kohta 3.

Taulukko 2Vuonna 2023 valmistuneet tarkistukset⁶.

Vuonna 2023 valmistuneet tarkistukset	Työtulo nousi tarkistuksen jälkeen	Työtulo laski tarkistuksen jälkeen	Työtulo pysyi samalla tasolla	Yhteensä
Lukumäärä	45 678	475	15 167	61 320
Työtulon keskiarvo ennen tarkistusta, €/v	10 324	13 223	11 243	10 574
Muutoksen keskiarvo, €/v	4 190	-3 021	0	3 097
Työtulon keskiarvo tarkistuksen jälkeen, €/v	14 514	10 202	11 243	13 671
Työtulon mediaani ennen tarkistusta, €/v	8 624	14 088	8 796	8 637
Muutoksen mediaani, €/v	4 000	-2 199	0	4 000
Työtulon mediaani tarkistuksen jälkeen, €/v	12 624	8 661	8 796	12 577

Tarkistusten yhteydessä nostettujen työtulojen mediaanikorotus oli 4 000 euroa vuodessa. Se vastaa lainmukaista säännöllisten tarkistusten siirtymäajan maksimikorotusrajan suuruutta. Kolmella neljästä työtulo nousi tarkistuksen jälkeen ja neljäsosalla se pysyi ennallaan. Koska vuonna 2023 tarkistettiin pienimmät työtulot, taulukosta 2 havaittavat työtulojen euromääräiset tunnusluvut ovat matalampia kuin vastaavat tunnusluvut taulukossa 1.

YEL-vakuutusten työtulojen summa kuukausittain

Taulukossa 3 on ennakkotiedot YEL-vakuutusten työtulojen summasta (YEL-työtulosumma) kuukausittain vuosina 2022 ja 2023. Kuviossa 2 on esitetty vastaavat luvut.

Taulukko 3YEL-työtulosumma kuukausittain⁷ vuosina 2022 ja 2023. Luvut käyvin hinnoin.

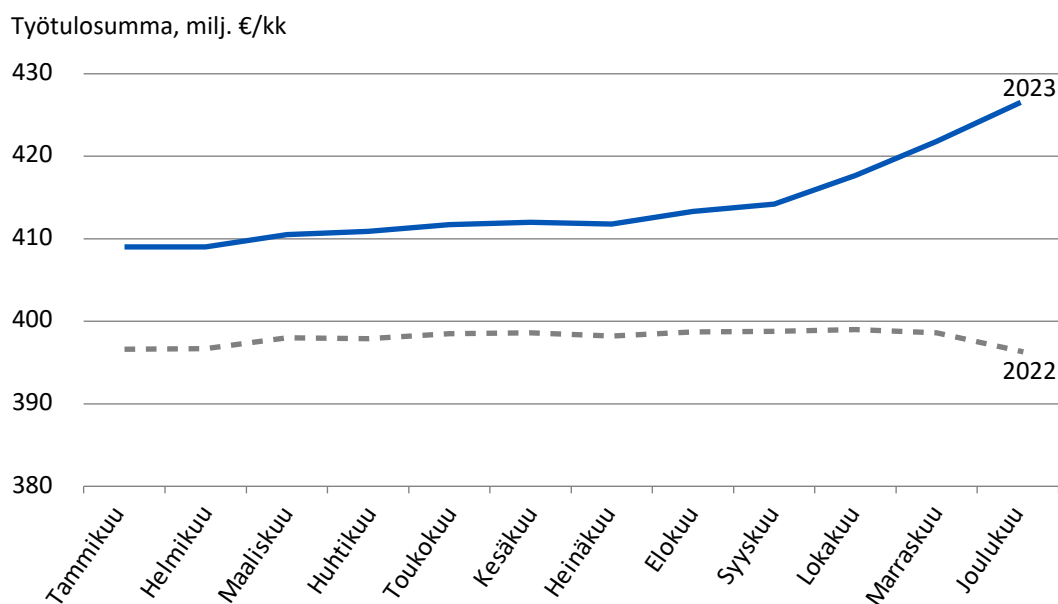
Kuukausi	2022	2023
Tammikuu	396.6	409.0
Helmikuu	396.7	409.0
Maaliskuu	398.0	410.5
Huhtikuu	397.9	410.9
Toukokuu	398.5	411.7
Kesäkuu	398.6	412.0
Heinäkuu	398.2	411.8
Elokuu	398.7	413.3
Syyskuu	398.8	414.2
Lokakuu	399.0	417.7
Marraskuu	398.6	421.8
Joulukuu	396.3	426.2
Koko vuosi	4 776.0	4 968.1

⁶ Katso Määritelmiä-kappaleen kohta 3.

⁷ Katso Määritelmiä-kappaleen kohta 4.

Kuvio 2

Työtulosummat kuukausittain vuosina 2022 ja 2023.

[Kuvion data Excel-muodossa](#)

Kuvion 2 tiedot ovat tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuun rekisteritilanteen mukaiset. YEL-vakuutusten työtuloja korotetaan vuodenvaihteessa palkkakertoimella. Korotuksen suuruus oli 3,8 prosenttia vuoden 2023 alussa. Korotus vaikuttaa havaittavaan muutokseen taulukossa 3 ja kuviossa 2, kun vertaillaan joulukuun 2022 ja tammikuun 2023 kuukausittaisista työtulosummaa. Lain mukaisten säännöllisten tarkistusten vaikutukset työtulosummaan näkyvät loppuvuonna 2023.

Määritelmiä

1. YEL-vakuutuksen työtulo

Yrittäjän YEL-vakuutuksen työtulon tulee lain mukaan vastata yrittäjän työpanoksen arvoa. Lain mukaan työtulo on se palkka, joka kohtuudella olisi maksettava, jos yrittäjän yrittäjätoimintaa suorittamaan olisi palkattava vastaavan ammattitaidon omaava henkilö, tai se korvaus, jonka muutoin voidaan katsoa keskimäärin vastaavan sanottua työtä. Tässä tilastossa tarkastellaan yrittäjälle vahvistettuja työtuloja.

2. Voimassa olevat, alkaneet ja päättyneet vakuutukset

Taulukossa 1 vuoden lopussa voimassa olevissa vakuutuksissa ei ole mukana kyseisenä päivänä päättyviä vakuutuksia. Alkaneissa ja päättyneissä vakuutuksissa ovat mukana myös sellaiset vakuutukset, jotka sekä alkavat että päättyvät vuoden 2023 aikana. Yrittäjällä voi olla kerrallaan vain yksi YEL-vakuutus. Yrittäjällä voi kuitenkin olla vuoden aikana useampi alkanut ja/tai päättynyt vakuutus, jolloin yrittäjä voi olla taulukon alkaneissa tai päättyneissä vakuutuksissa useamman kerran.

3. Työtulojen tarkistukseen liittyviä määritelmiä

Vuonna 2023 tarkistettiin lain siirtymäsäännöksen mukaan ne työtulot, jotka olivat alle 15 000 euroa ja joihin ei ollut tehty kolmen vuoden aikana olennaista tarkistusta. Työtulon mahdolliselle kertakorotukselle oli 4 000 euron maksimikorotusraja. Maksimikorotusraja on voimassa kahdessa ensimmäisessä lainmuutoksen jälkeen tehtävässä tarkistuksessa, mutta siitä voidaan poiketa yrittäjän suostumuksella.

Säännöllisiä tarkistuksia koskevissa luvuissa on esitetty ensin lukumäärä kaikista niistä yrittäjistä, joille eläkelaitos on hakenut yrittäjän tiedoilla säännöllistä tarkistusta varten työtulosuosituksen laskentapalvelusta YEL-työtulosuosituksen. Laskentapalvelu on eläkelaitoksen apuväline työtulon määrittelyssä. Työtulon tarkistuksen alkamispäiväksi on katsottu se päivä, jolloin eläkelaitos on hakenut YEL-työtulosuosituksen laskentapalvelusta yrittäjälle. Tarkistuksen alkaminen ei välttämättä johda uuden työtuloehdotuksen lähettämiseen yrittäjälle, jos eläkelaitos katsoo yrittäjän nykyisen työtulon olevan oikealla tasolla.

Tämän tilaston tarkempiin tarkasteluihin on otettu yrittäjät, joilla:

- rekisterissä oleva vahvistettu työtulo on muuttunut työtulosuosituksen hakemisen jälkeen tarkistusvuoden aikana ja/tai
- rekisterissä oleva vahvistettu työtulo oli ennen tarkistusta laskentapalvelun antaman työtulosuosituksen liikkumavaran sisäpuolella ja/tai
- tarkistuksen alkamispäivästä on ehtinyt kulua vähintään kolme kuukautta.

Koska Eläketurvakeskuksella ei ole tietoa säännöllisen tarkistuksen alkamis- ja valmistuspäivistä, tässä tilastossa on käytetty tarkistusaikana kolme kuukautta. Tämä arvio perustuu siihen, että tarkistuksen vireilletulon jälkeen tarkistettu työtulo tulee lähtökohtaisesti voimaan tarkistuksen aloittamista seuraavan toisen kalenterikuukauden alusta. Ajanjaksoon sisältyy kahden viikon pituinen yrittäjän kuulemis-aika. Vuoden 2023 tarkistusten tiedot täydentyvät myöhemmin.

4. YEL-työtulosumma kuukausittain

Kuukausittainen YEL-työtulosumma on laskettu siltä ajalta, jonka yrittäjä on ollut vakuutettuna kyseisen kuukauden aikana. Työtulosumma on laskettu vahvistetuista työtuloista.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Eläketurvakeskus
00065 ELÄKETURVAKESKUS
Puhelin 029 41120
Faksi 09 148 1172

Pensionsskyddscentralen
00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 41120
Fax 09 148 1172

Finnish Centre for Pensions
FI-00065 Eläketurvakeskus
Finland
Phone +358 29 41120
Fax +358 9 148 1172

www.etk.fi